Digitálisan aláírta:
Sándorné Prait Katinka
2025.04.29. 17:26:42

SOMOGY VÁRMEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Iktatószám: SO/KTHF/00586-/2025.
Ügyintézők: Füredi Nóra Katalin, dr. Márki Mirella
Telefonszám: 82/527-666, 82/795-981

Tárgy: A „SZIMA PALETTA” Kft., „Somogysámson II. (Marótvölgyi Bányaüzem) – tőzeg, lápföld” védnevű bányatelken működő tőzegbánya bővítésének környezeti hatásvizsgálati eljárása

H A T Á R O Z A T

A **„SZIMA PALETTA” Ipari Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.** (6237 Kecel, Vasút utca 124., a továbbiakban: Kérelmező) meghatalmazása alapján a **PROGRESSIO Mérnöki Iroda Kft.** (1028 Budapest, Muhar u. 54., a továbbiakban: Szakértő) kérelmére a tárgyi ügyben lefolytatott környezeti hatásvizsgálati eljárásban a környezetvédelmi engedély iránti kérelmet a Somogy Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztálya (a továbbiakban: Kormányhivatal) – természet-és tájvédelmi szempontokra tekintettel –

elutasítja.

I.

1. Szakhatóságok állásfoglalásai:

1.1. **Fonyód Város Jegyzője** a 01/340-2/2025. ügyiratszámú szakhatósági állásfoglalását arra vonatkozóan, hogy Sávoly település tekintetében a településrendezési tervben, és a helyi építési szabályzatban meghatározott előírások érvényesülnek-e az alábbiak szerint adta meg.

*„A Somogy Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály, Hatósági és Oktatási Osztály (7400 Kaposvár, Nagy Imre tér 1.) S0/02/00188-2/2025. számú eljáró hatóság kijelöléséről szóló végzés alapján a **,,SZIMA PALETTA" Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (székhelye: 6237 Kecel, Vasút u. 124.) képviseletében eljáró PROGRESSIO Mérnöki Iroda Kft. (székhelye: 1028 Budapest, Muhar u. 54.) a ,,Somogysámson II. (Marótvölgyi Bányaüzem) - tőzeg, lápföld" védnevű bányatelken működő tőzegbánya bővítésének engedélyeztetésének ügyében a Marcali Közös Önkormányzati Hivatal** (8700 Marcali, Rákóczi u. 11.) kérelmére indult a környezeti hatásvizsgálati és az egységes kömyezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. számú mellékletének 9. táblázatának 20. pontja szerinti szakkérdésekben*

***szakhatósági hozzájárulásomat nem adom meg**.*

Állásfoglalásom ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az csak az ügy érdemében hozott határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg”

1.2. **Somogy Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság** (a továbbiakban: Katasztrófavédelmi Hatóság) a 36400/271-2/2025.ált. ügyiratszámú szakhatósági állásfoglalásában a természeti katasztrófáknak való kitettség szakkérdésével kapcsolatos szakhatósági állásfoglalását az alábbiak szerint adta meg.

„A Somogy Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztály (7400 Kaposvár, Nagy Imre tér 1.) megkeresése alapján, a Szima Paletta Ipari Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (6237 Kecel, Vasút u. 124.) (a továbbiakban: Ügyfél) által meghatalmazott PROGRESSIO Mérnöki Iroda Kft. (1028 Budapest, Muhar u. 54.) által kérelmezett „Somogysámson II. (Marótvölgyi Bányaüzem) - tőzeg, lápföld" védnevű bányatelken működő tőzegbánya bővítésének környezeti hatásvizsgálati engedélyének megadásához, a természeti katasztrófáknak való kitettség szakkérdésének tekintetében polgári védelmi szempontból

hozzájárulok.

*A szakhatósági állásfoglalás ellen önálló fellebbezésnek helye nincs, az csak az eljáró hatóság határozata, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzése elleni fellebbezésben támadható meg.**"***

II.

Egyéb rendelkezések

Az eljárás során a Kérelmező által megfizetett igazgatási szolgáltatási díjon felül egyéb eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről a Kormányhivatal nem rendelkezett.

Jelen döntés ellen annak közlésétől számított 15 napon belül a környezetvédelmi hatósági ügyekért felelős helyettes államtitkárhoz (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.) – mint másodfokú hatósághoz – címzett, de a Kormányhivatalnál előterjesztett **fellebbezéssel lehet élni**.

A fellebbezést az elektronikus ügyintézésre köteles fél - többek között a jogi képviselővel eljáró fél és a belföldi székhelyű gazdálkodó szervezet kizárólag elektronikus úton terjesztheti elő. Természetes személyek a fellebbezést írásban postai úton, vagy személyesen is előterjeszthetik, amennyiben a kapcsolattartás formájaként nem a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) szerinti elektronikus utat választják. A fellebbezés e-mail útján nem terjeszthető elő!

Ha a hatóság a döntést nem nyilvánította azonnal végrehajthatónak, a fellebbezésnek a döntés végrehajtására halasztó hatálya van.

Fellebbezni csak jelen döntésre vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak jelen döntésből közvetlenül adódó jog-vagy érdeksérelemre hivatkozva lehet. A fellebbezést indokolni kell. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyről az elsőfokú eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott.

A fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőn belül a fellebbezési jogáról lemondhat. A fellebbezési jogról történő lemondás nem vonható vissza.

A szakhatóság állásfoglalása ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a jelen határozat elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

A **fellebbezés illetéke 5.000 forint,** melyet a Somogy Vármegyei Kormányhivatal Magyar Államkincstárnál vezetett SMKH Környezet- és Természetvédelem megnevezésű 10039007-00299688-38100004 számú előirányzat-felhasználási számlájára kell megfizetni. Banki átutalás esetén a közlemény rovatban fel kell tüntetni a jelen döntés iktatószámát, és az átutalási megbízást vagy annak hiteles másolatát a Kormányhivatal részére meg kell küldeni.

I N D O K O L Á S

A tárgyi tőzegbánya üzemeltetésére a Kérelmező a Baranya Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály által a 30-3/2016. ügyiratszámon kiadott környezetvédelmi működési engedéllyel (a továbbiakban: Engedély) rendelkezik. Az Engedély 2016. április 5. napján jogerőre emelkedett, és 2026. március 31. napjáig hatályos.

A Kérelmező meghatalmazása alapján a Szakértő 2025. január 15. napján a tárgyi ügyben környezeti hatásvizsgálati eljárásra irányuló kérelmet nyújtott be a Kormányhivatalhoz. Kérelméhez mellékelte az általa készített környezeti hatástanulmányt.

A Kérelmező a környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatására irányuló kérelmében előadta, hogy a tárgyi tőzegbánya részleges bezárását és részleges bővítését tervezi.

A Kormányhivatal a kérelem alapján és a dokumentációt áttanulmányozva megállapította, hogy a tervezett tevékenység a nemzetgazdaság részére ásványi-nyersanyagellátás biztosítása érdekében egyes törvényi és kormányrendeleti szabályoknak veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló *627/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 1 § (2) bekezdése szerint* környezeti hatásvizsgálati eljárás köteles.

A Kérelmező a tárgyi eljárás lefolytatásáért a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 2. sz. mellékletének 2. pontja alapján az 1.350.000 forint igazgatási szolgáltatási díjat – a Kormányhivatal felhívására – megfizette.

A Kérelmező a dokumentációt elkészítő szakértők - a jogszabály tartalmi követelményeinek megfelelő részszakterületek szerinti - szakértői jogosultságát igazolta.

A Kormányhivatal az érdemi döntéshozatal érdekében az SO/KTHF/00586-2/2025., és SO/KTHF/00586-46/2025. iktatószámú végzéseiben hiánypótlás teljesítésére hívta fel a Kérelmezőt.

A Szakértő a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak 2025. január 22. és 2025. március 25. napján eleget tett.

A Kormányhivatal a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25) Korm.rendelet (a továbbiakban: R.) 8. § (1) bekezdése értelmében, a honlapján közzétette az eljárásról szóló közleményt illetve annak kiegészítését, továbbá a R. 8. § (2) bekezdése alapján a vonatkozó iratok elektronikus példányát – közhírré tétel céljából – megküldte a tevékenységgel érintett települések jegyzőinek azzal, hogy a kézhezvételt követően haladéktalanul, de

legkésőbb öt napon belül szíveskedjenek közterületen, és a helyben szokásos egyéb módon közhírré tenni.

A **Marcali Közös Önkormányzati Hivatal Címzetes Főjegyzője** (a továbbiakban: Címzetes Főjegyző) az 1440-2/2025. és az 1440-10/2025. ügyiratszámú leveleiben arról tájékoztatta a Kormányhivatalt, hogy az eljárás megindulásáról szóló közleményt 2025. január 28. napján, továbbá a közlemény kiegészítését 2025. április 17. napján Sávoly Község Önkormányzati Hivatalának hirdetőtáblájára, valamint Sávoly község közterületen elhelyezett hirdetőtáblájára kifüggesztette. A kérelembe és mellékleteibe való betekintés lehetőségét Sávoly Község Önkormányzati Hivatalában és Marcali Város Önkormányzati Hivatalában biztosította.

A **Somogysámsoni Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője** (a továbbiakban: Jegyző) az I/S/446-3/2025. és az I/S/762-5/2025. ügyiratszámú leveleiben arról tájékoztatta a Kormányhivatalt, hogy az eljárás megindulásáról szóló közleményt 2025. január 27. napján, továbbá a közlemény kiegészítését 2025. április 16. napján Somogysámson település területén található hirdetőtáblán (8733 Somogysámson Fő u. 137.) kifüggesztette. A kérelembe és mellékleteibe való betekintés lehetőségét a Somogysámsoni Közös Önkormányzati Hivatalában biztosította.

Az eljárás során az érintett nyilvánosság részéről észrevétel a Kormányhivatalhoz, a Címzetes Főjegyzőhöz és a Jegyzőhöz nem érkezett.

A R. 1.§ (6b) bekezdése alapján a környezeti hatásvizsgálati eljárásban **a tevékenység telepítési helye szerinti település önkormányzata ügyfélnek minősül**, aki a környezetvédelmi hatóság által megküldött kérelem és mellékletei tekintetében a kézhezvételtől számított 15 napon belül nyilatkozhat.

A fentiekre tekintettel a Kormányhivatal az SO/KTHF/00586-5/2025. iktatószámú végzésében értesítette a tárgyi eljárás megindulásáról Somogysámson Község Önkormányzatát és Sávoly Község Önkormányzatát (a továbbiakban együtt: Önkormányzatok).

Az Önkormányzatok a végzést – a letöltési igazolás tanúsága szerint – 2025. január 23. napján átvették, azonban a kérelem és mellékletei tekintetében nyilatkozatot a környezeti hatásvizsgálati eljárás során nem tettek.

A Kormányhivatal a tárgyi eljárás keretében helyszíni szemlét tartott 2025. február 20. napján a Kérelmező, a Szakértő és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: Igazgatóság) részvételével. A helyszíni szemléről SO/KTHF/00586-31/2025. iktatószámon jegyzőkönyv készült.

A Kormányhivatal a nyilvánosság tájékoztatása és a vélemények, észrevételek megismerése érdekében az eljárás során a R. 9. §. (1) és (10) bekezdése alapján egy időben, valós idejű kommunikációt lehetővé tévő, kép és hang egyidejű továbbítására alkalmas elektronikus hírközlő eszköz útján (videokonferencia) közmeghallgatást tartott 2025. március 26. napján.

A Kormányhivatal a R. 9. § (6) bekezdése alapján közzétette a közmeghallgatásról szóló közleményt, és azt közhírré tétel érdekében megküldte az eljárásban részt vevő önkormányzatok jegyzőinek.

A Címzetes Főjegyző a 4148-5/2025. ügyiratszámú levelében arról tájékoztatta a Kormányhivatalt, hogy a közmeghallgatásról szóló közleményt 2025. február 20. napján Sávoly Község Önkormányzati Hivatal és a Marcali Közös Önkormányzati Hivatal hirdetőtábláján, a település területén található hirdetőtáblákon, valamint az önkormányzat honlapján (www.savoly.hu) kifüggesztette.

A Jegyző az I/S/762-3/2025. ügyiratszámú levelében arról tájékoztatta a Kormányhivatalt, hogy a közmeghallgatásról szóló közleményt 2025. február 21. napján Somogysámson település területén található hirdetőtáblán (8733 Somogysámson Fő u. 137.) kifüggesztette.

A Kormányhivatal a R. 9. § (4) bekezdésében foglaltak alapján a meghirdetett közmeghallgatásra vonatkozó meghívót megküldte a Kérelmező, a Szakértő, a szakhatóságok, a Somogy Vármegyei Kormányhivatal szakkérdésben megkeresett osztályai, valamint – az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 21. § (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel – az Alapvető Jogok Biztosának Helyettese részére, továbbá megküldte az ügyben ügyféli jogállással rendelkező Önkormányzatoknak.

Az érintett nyilvánosság részéről nem kívántak csatlakozni a videokonferencia formájában megtartott közmeghallgatáshoz, ezért a jegyzőkönyvvezető a közmeghallgatást berekesztette.

A Kormányhivatal a közmeghallgatásról készült jegyzőkönyvet a R 9. § (9) bekezdésének megfelelően elektronikus úton közzétette.

A Szakértő az EPAPIR-20250311-3270 azonosítószámú levelében minden az ügyben keletkezett irat elektronikus úton történő megküldését kérte a Kormányhivataltól. A Kormányhivatal az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 33. § (1) bekezdése értelmében 2025. március 18. napján megküldte a tárgyi eljárás során a Kormányhivatalnál keletkezett iratanyagot.

A Szakértő az EPAPIR-20250326-13371 azonosítószámú levelében benyújtotta az Igazgatóság nyilatkozatára adott tervezői véleményét, amellyel kapcsolatos megállapításait a Kormányhivatal a jelen határozat természet- és tájvédelmi szempontú indokolásában rögzítette.

A Kormányhivatal az Ákr. 25. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 20. §-ára – az SO/KTHF/00586-33/2025. iktatószámú végzésében megkereste az Igazgatóságot, melyre az Igazgatóság 1132-2/2025. ügyiratszámon adta meg válaszát, majd a Szakértő eljárás során benyújtott véleményére figyelemmel a Kormányhivatal ismételten megkereste az Igazgatóságot, aki a megkeresésére 1132-5/2025. ügyiratszámon adta meg válaszát.

A Kormányhivatal az Ákr. 25.§ (1) bekezdése alapján az SO/KTHF/00586-48/2025. iktatószámú végzésében megkereste a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságát (a továbbiakban: SZTFH), arra vonatkozóan, hogy a kérelmezett tevékenységgel érintett területen kívül országosan ismert-e olyan terület ahol a tőzeg ásványi nyersanyag fellelhető, amennyiben igen úgy,a Kormányhivatal kérte megjelölni az ország azon területeit, ahol a tőzeg ásványi nyersanyag fellelhető.

Az SZTFH az SZTFH-BANYASZ/3401-2/2025. iktatószámú válaszában közölte a nyilvántartása szerint a 2024.01.01. állapotnak megfelelően Magyarország közigazgatási területén a tőzeg (ásványi nyersanyag kód: 1611) ásványi nyersanyagot tartalmazó bányatelkek elhelyezkedését az alábbiak szerint.

Bányatelek neve	Közigazgatási helye	Vármegye neve
Alsópáhok II. - tőzeg, lápföld	Alsópáhok	Zala
Alsórajk I. (D-1) - tőzeg	Alsórajk	Zala
Alsórajk II. - tőzeg	Alsórajk	Zala
Csorna I. - tőzeg, lápföld	Csorna	Győr-Moson-Sopron
Hahót II. - tőzeg, lápföld	Hahót	Zala
Kapuvár I. - tőzeg, lápföld	Kapuvár	Győr-Moson-Sopron
Keszthely IX. - tőzeg, homok, lápföld	Keszthely	Zala
Kisbucsa I. - tőzeg	Kisbucsa	Zala
Kisbucsa II. - tőzeg	Kisbucsa	Zala
Mezőlak III. - tőzeg	Mezőlak	Veszprém
Mihályháza I. - tőzeg	Mihályháza	Veszprém
Nemesnádudvar I. - tőzeg	Nemesnádudvar	Bács-Kiskun
Ősi II. - tőzeg	Ősi	Veszprém
Ősi IV. - tőzeg	Ősi	Veszprém
Ősi V. - tőzeg	Ősi	Veszprém
Pötréte II. - tőzeg	Pötréte	Zala
Sávoly II. - tőzeg, lápföld	Sávoly	Somogy
Sávoly III. - tőzeg, lápföld	Sávoly	Somogy
Somogysámson II. - tőzeg, lápföld	Somogysámson, Sávoly	Somogy
Sükösd I. - tőzeg	Sükösd	Bács-Kiskun
Szőkedencs I. - tőzeg	Szőkedencs	Somogy
Zalakomár II. - tőzeg	Zalakomár	Zala

A tárgyi eljárás során a Kormányhivatal – figyelemmel az Ákr. 55. § (1) bekezdésében foglaltakra – az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdése és az 1. melléklet 9. táblázat 20. pontja alapján a településrendezési tervben, és a helyi építési szabályzatban meghatározott előírások érvényesülésével összefüggő szakkérdésben a Címzetes Főjegyzőt szakhatóságként megkereste.

A Címzetes Főjegyző a 1440-4/2025. ügyiratszámon megküldte a szakhatósági állásfoglalását a Kormányhivatalnak, amelyet a 1440-5/2025. ügyiratszámú irattal módosított, akként, hogy nem jogosult szakhatósági állásfoglalás kiadására, tekintettel arra, hogy a környezeti hatásvizsgálati eljárásban Sávoly Község Önkormányzata ügyfélnek minősül, a szakhatósági állásfoglalás módosításával egyidejűleg a 1440-6/2025. ügyiratszámú levelében a szakhatósági eljárás lefolytatásával összefüggésben kizárási okot jelentett be a felügyeleti szerv részére.
A Somogy Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály, Hatósági és Oktatási Osztálya (a továbbiakban: Hatósági Osztály) az S0/02/00188-2/2025. iktatószámú végzésében kizárta a szakhatósági eljárásból a Címzetes Főjegyzőt és Fonyód Város Jegyzőjét jelölte ki a szakhatósági eljárás lefolytatására.

Fonyód Város Jegyzője a 01/340-2/2025. ügyiratszámú szakhatósági állásfoglalását a rendelkező rész szerint megadta és az alábbiak szerint indokolta:

„A ,,SZIMA PALETTA" Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (székhelye: 6237 Kecel, Vasút u. 124.) képviseletében eljáró PROGRESS IO Mérnöki Iroda Kft. (székhelye: 1028 Budapest, Muhar u. 54.) a ,,Somogysámson II. (Marótvölgyi Bányaüzem) - tőzeg, lápföld" védnevű bányatelken működő tőzegbánya bővítésének engedélyeztetési eljáráshoz kapcsolódó szakhatósági állásfoglalás kiadása iránti eljárásban a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1. számú mellékletének 9. táblázatának 20. pontja szerinti szakkérdésekben megkereste a Marcali Közös Önkormányzati Hivatal jegyzőjét. A Somogy Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály, Hatósági es Oktatási Osztály a S0/02/00188-2/2025. számú végzéssel eljáró szakhatóságként kijelölte a Fonyódi Polgármesteri Hivatal Jegyzőjét, mivel az eljárás Marcali Város Önkormányzatának tulajdonosi érintettsége okán Marcali Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője kizárást jelentett be.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1. számú mellékletének 9. táblázatának 20. pontja szerinti szakkérdés, amelyben az illetékes települési, fővárosi kerületi önkormányzat jegyzője, mint szakhatóság közreműködik a következő: "a településrendezési tervben, és a helyi építési szabályzatban meghatározott előírások érvényesülnek-e."

A tervezett 8731 Sávoly 017/3, 017/4, 017/5, 017/6 es 017/7 hrsz-ú ingatlanokat érintő bányatelek bővítés Sávoly Község Helyi Építési Szabályzatának, valamint Szabályozási tervének jóváhagyásáról szóló 7/2010. (VIII.18.) Sávoly Önkormányzat Képviselőtestületének rendeletében (továbbiakban HÉSZ) foglaltakkal nem áll összhangban. HÉSZ alapján a fenti területek védelmi rendeltetés - fás, legelő (Ev) övezeti besorolásba és ökológiai folyosó területhez tartoznak. HÉSZ 24. § (13) pontja alapján*

,,(13) A szabályozási terven jelölt ökológiai hálózattal érintett területen:

a) Csak extenzív jellegű vagy természet- és környezetkímélő gazdálkodási módszerek használhatók.

b) A kialakult tájhasználatot megváltoztatni csak a természeti állapothoz közelítés érdekében szabad. " HÉSZ 35. § (19) pontja alapján

,. (19) A Balatonfelvidéki Nemzeti Park, valamint ökológiai folyosó által érintett mezőgazdasági, erdőövezetek területen terepfelszín megváltozatása nem végezhető, terepszint alatti beépítés nem létesíthető, a természetes vízháztartás és növényzet megőrzendő, kivéve jelen rendelet jóváhagyását megelőzően kiadott külszíni bányák által érintett területen. "

A fentiek figyelembevételével a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Döntésemet az Ákr. 55.§-57.§-a, valamint az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. számú mellékletének 9. táblázatának 20. pontja alapján hoztam meg.

A jogorvoslat lehetőségéről az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

Hatáskörömet az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. számú mellékletének 9. táblázatának 20. pontja alapján állapítottam meg.

Illetékességemet a Somogy Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály, Hatósági és Oktatási Osztály (7400 Kaposvár, Nagy Imre tér 1.) SO/02/00188-2/2025. számú eljáró hatóság kijelöléséről szóló végzésével állapítottam meg."

A Kormányhivatal – figyelemmel az Ákr. 55. § (1) bekezdésében foglaltakra – a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése és az 1. melléklet 9. táblázat 4. pontja alapján a természeti katasztrófáknak való kitettség szakkérdése tekintetében a területileg illetékes katasztrófavédelmi hatóságot szakhatóságként megkereste.

A **Katasztrófavédelmi Hatóság** a 36400/271-2/2025.ált. számú szakhatósági állásfoglalását a rendelkező rész szerint megadta és az alábbiak szerint indokolta:

„Az Ügyfél által meghatalmazott kérelmére indult környezeti hatásvizsgálati engedélyezési eljárás ügyében a Somogy Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztály, mint engedélyező hatóság 2025. február 12-én megkereste a Somogy Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot, mint első fokú szakhatóságot szakhatósági állásfoglalás kiadása céljából.

A természeti katasztrófáknak való kitettség tekintetében, a megkereső hatóság által csatolt iratokat Hatóságom megvizsgálta és a következőket állapította meg.

Az Ügyfél által meghatalmazott által benyújtott dokumentáció alapján nem merült fel olyan kockázati körülmény, amely alapján a telepítési hely környezetében a természeti katasztrófáknak való kitettsége feltételezett lenne.

Fentiekre tekintettel a tárgyi ügyben a környezeti hatásvizsgálati engedély megadásához polgári védelmi szempontból hozzájárultam.

Szakhatósági állásfoglalásom az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) bekezdésén alapul.

Hatáskörömet az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1 § (1) bekezdése, valamint ugyanezen kormány rendelet 1. melléklet 9. táblázat 4. pontja határozza meg.

Illetékességemet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: rendelet) 3. § (1) bekezdése és a rendelet 3. § (3) bekezdése és ugyanezen rendelet 1. melléklet a) pontjának 15. sora állapította meg.

Döntésem a fenti jogszabályi rendelkezések alapján hoztam.

Az önálló fellebbezés lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki."

A Kormányhivatal a benyújtott környezeti hatástanulmányt, illetve annak kiegészítését a R. 10. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően megvizsgálta, és az alábbiak szerint értékelte:

Általánosságban megállapítható:

A Kérelmező Somogysámson és Sávoly közigazgatási területén lévő „Somogysámson II. (Marótvölgyi bányaüzem) - tőzeg, lápföld" védnevű bányaüzem részleges bezárását és Sávoly 017/3, 017/4, 017/5, 017/6 es 017/7 hrsz-ú ingatlanokkal részleges bővítését tervezi. A bővítést a Kr. teszi lehetővé. A Kérelmező úgy kíván megfelelni a horizontális bővítésnek, hogy csökkenti a bányatelket 270 690 m^2 nagyságú területtel, egyidejűleg új területet is le kíván fedni, amely 135 982 m^2 területfoglalást jelent. A módosított bányatelken az évek óta alkalmazott technológiával tervezik folytatni a termelést.

A technológia leírása:

- új munkaterület előkészítése
  - gyeptakaró, a fás szárú (bokrok, cserjék) és lágy szárú (nád, sás) növényzet, valamint az egyéb nem hasznosítható (agyag, homok, ásványi talaj) fedőrétegek eltávolítása
  - deponálás (komposztálás)
- kitermelés, deponálás
  - felszíni lazítás, bakhátba rendezés
  - a megfelelő minőségű (nedvességtartalmú) anyag tárolótartályba emelése
  - deponálás
  - visszamaradt tőzeg kitermelés
  - fejtés: I. munkafázis
    II. munkafázis
- deponálás
- szállítás
- tájrendezés

Zajvédelmi szempontból megállapítható:

- A benyújtott dokumentációban rögzítettek alapján megállapítható, hogy a tervezett beruházást követően az üzemeléséből eredő zajkibocsátása várhatóan nem haladja meg a megengedett zajterhelési határértékeket.

- A bányatelek Somogysámson és Sávoly határában Ev – védelmi erdő- övezetben helyezkedik el. A telephelytől délre beépítetlen, zajtól nem védendő erdő és szántó területek vannak, északi irányban erdő és szántó területek vannak, illetve Sávoly belterületén a telephelytől kb. 200 m-re a sávolyi temető kijelölt, de jelenleg használaton kívüli része kezdődik. Nyugati irányban a tervezési területet jelenleg beépítetlen, kijelölt Lke – Kertvárosias és Vt – Településközponti vegyes területek vannak. A legközelebbi lakóépület keleti irányban Somogysámson közigazgatási területén belül az Ady Endre utca 2. házszám alatt kb. 750 méterre falusias jellegű területen, illetve nyugati irányban Sávoly településen belül Lke-kisvárosias lakóterületek – övezetben a Kossuth utca 16. házszám alatt kb. 600 m-re van.

- A telephely zajforrásai a homlokrakodó, kotrógép, mocsárjáró és a szállítójárművek. A fő termelőeszköz a fejtést és rakodást is végző kotrómarkológép. A dokumentációban számítással meghatározásra került a tervezett létesítmény zajteljesítménye, amely érték mellett a jogszabályban előírt zajterhelési határértékek teljesülése biztosított.

- A telephely kizárólag nappali időszakban üzemel.

- A dokumentációban számítással került meghatározásra a zajvédelmi hatásterület. A tervezett üzemelés során a zajvédelmi hatásterület védendő területet érint, így az üzemeltető részére a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: ZajR.) 10. § (1) bekezdése alapján zajkibocsátási határérték megállapítása szükséges.

- A dokumentáció alapján a tevékenységhez kapcsolódó szállítási útvonalakon bonyolódó jelenlegi forgalmához képest a szállítási forgalom 3 dB-nél kisebb zajnövekményt jelent majd, ezért nem alakul ki a közvetett zajvédelmi hatásterület.

- A Kormányhivatal a zajvédelmi szempontú megállapításai a zajR. 3. § (1) bekezdése, zajR. 9. § (1) bekezdése, 10. § (1) bekezdése és zajR. 12. §-a alapján tette meg, figyelemmel a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgéskibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendeletre és a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. III.) KvVM-EüM együttes rendeletre.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból megállapítható:

- A Kormányhivatal a dokumentáció alapján megállapítja, hogy a tőzegbánya létesítése és működése során a telephelyen belüli gépi anyagmanipulációkból, az anyagszállítást végző tehergépjárművek működéséből származó légszennyezőanyag-kibocsátások, valamint az anyagtárolás/szállítás során történő kiporzás hatással van a levegőkörnyezetre.

- A bánya elhelyezkedését, valamint a területen és a megközelítési utakon várható levegőterhelő hatásokat megvizsgálva megállapítható, hogy a tevékenység levegőterhelő hatásai nem okoznak levegőminőségi határértékeket meghaladó légszennyezettséget.

- A tevékenységből adódóan a területen bejelentés köteles légszennyező diffúz forrás és légszennyező pontforrás nincs.

- A Kormányhivatal a levegőtisztaság-védelmi szempontú kérdéseket a levegő védelméről szóló 306/2010.(XII. 23.) Korm. rendelet 4. § és 28. §, valamint a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet alapján vizsgálta.

Földtani közeg védelmi szempontból megállapítható**:**

- Mivel a területen jelenleg és a bővítés után végzett tevékenység is bányaművelés, ezért a tevékenység végzése során a földtani közeg bolygatásra, kitermelésre és egy új területen felhasználásra kerül. A kitermelés után egy bányagödör marad vissza, ami feltöltődik talajvízzel és kialakul egy bányató. A kitermeléssel érintett területen a földtani közeg helyét a talajvíz fogja kitölteni. A földtani közegre gyakorolt hatás lokális, a kitermelés területére terjed ki. Mivel a bányaművelés szakaszos, így a hatásterület is fokozatosan növekszik a kitermelési terület növekedésével. A tevékenység felhagyását követően a területet tereprendezik, a területfoglalás és a munkagépek által kitaposott nyomvonal megszűnik.

- A benyújtott dokumentáció alapján a terület helyszíni bejárása során szemmel látható szennyezés, illetve felszín alatti szennyezésre utaló nyomok nem voltak tapasztalhatók.

- A bányavállalkozó a bányászati tevékenységhez használt gépparkját csökkentette, így a földtani közeget érintő veszélyeztetés mértéke is csökkent.

- A bányatelket a szállító járművek szilárd burkolatú közúton közelítik meg, így a szállítási útvonalakon a földtani közeg nem érintett. A szállító járművek a bányatelken belül humuszmentesített területen közelítik meg a depókat, így a belső üzemi utakon a járművek nyomvonalán várható talajtömörödés, ennek a talajra nézve környezetvédelmi szempontból káros hatása nem feltételezhető.

- A benyújtott dokumentációban egy esetlegesen bekövetkező havária esemény elhárításának módja bemutatásra került. A rendkívüli káresemények megelőzésére különböző utasításokat készítettek, amelyek munkavállalókkal történő megismertetéséről a bányavállalkozó rendszeresen gondoskodik.

- A munkagépekből történő olaj elfolyást rendszeres karbantartással előzik meg.

- A keletkező bánya meder feltöltéséhez külső forrásból feltöltő anyagot nem terveznek beszállítani. A tevékenység megkezdése előtt a termőréteg letermelésre került/kerül, amelyet a helyszínen deponálnak és a felhagyáskor visszatöltenek.

- A benyújtott hatásvizsgálati dokumentációban a tervezési terület jelenlegi szennyezettségi állapotáról tényszerű adatokat nem közöltek (pl.: földtani közeg mintavételi eredmények, monitoring vizsgálati eredmények, alapállapot).

- A tervezett tevékenység földtani közeg igénybevételével, esetleges veszélyeztetésével járó folyamatai:

    - a tevékenység során használt munkagépek, járművek működése,

    - a területen tartózkodók szociális igényeinek kielégítéséből eredő kibocsátások,

    - a munkagépek üzemanyaggal való feltöltése, esetleges meghibásodása során történő veszélyes anyag (üzemanyag, kenőanyag, hajtóműolaj, hűtőfolyadék) elfolyása.

- A Kormányhivatalnak nincs tudomása a tárgyi területet érintő, a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet (a továbbiakban: HÉR.) mellékleteiben meghatározott (B) szennyezettségi határértékeket meghaladó, a földtani közegben vagy a felszín alatti vízben kimutatott szennyeződésről.

- A Kormányhivatal rendelkezésére álló információk alapján a vizsgálati terület vonatkozásában nem volt, és jelenleg sincs folyamatban a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: FAV rendelet) szerinti, a földtani közeget, vagy a felszín alatti vizeket érintő kárelhárítási, vagy kármentesítési eljárás, és a Kormányhivatalnak nincsenek a birtokában olyan adatok, amely alapján ilyen eljárás megindítására lenne szükség.

- Az üzemszerű működéshez kapcsolódóan szennyezőanyagok elhelyezését, és földtani közegbe való bevezetését nem tervezik.

- Az üzemszerű működésből eredően – a munkagépek rendeltetésszerű üzemeltetése, megfelelő karbantartása és megfelelő műszaki védelem alkalmazása esetén – a földtani közeg veszélyeztetése, szennyezése nem valószínűsíthető.
- A tevékenységhez kapcsolódóan az esetlegesen földtani közeg veszélyeztetést, szennyeződést okozó balesetek, vagy meghibásodások előfordulási lehetősége minimális.
- Összességében a tevékenység működéséből eredően a földtani-közeg védelme szempontjából jelentős hatás nem feltételezhető. A földtani közegre vonatkozó monitoring rendszer üzemeltetése nem indokolt.
- A Kormányhivatal földtani-közeg védelmét érintő kérdésekkel kapcsolatos véleménye a HÉR., valamint a FAV rendelet 10. §-án alapulnak.

Természet- és tájvédelmi szempontból megállapítható:

Az eljárásban képződött természetvédelmi információkat tartalmazó dokumentációk:

1. A „Somogysámson II. tőzeg, lápföld” VÉDNEVŰ BÁNYATELEK CSÖKKENTÉS ÉS BŐVÍTÉS KÖRNYEZETVÉDELMI DOKUMENTÁCIÓJA. 2024. október

   (benyújtva 2025. készítő: Szima Paletta Ipari, Kereskedelmi Szolgáltató Kft.) - **KVD**

2. „SZIMA PALETTA” KFT. SOMOGYSÁMSON II. (MARÓTVÖLGYI BÁNYAÜZEM) - TŐZEG, LÁPFÖLD TERVEZETT BŐVÍTÉSE (KÖRNYEZETI HATÁSVIZSGÁLATI DOKUMENTÁCIÓ 2024. augusztus- 2025. január Székesfehérvár) Készítette: PROGRESSIO MÉRNÖKI IRODA KFT. - **KHV**

I. A bányatelek bővítésével kapcsolatos természet- és tájvédelmi megállapítások:

- A természet védelméről szóló 1996. évi LIIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 23. § (2) bekezdése értelmében E **törvény erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi** forrás, **láp**, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. **Az e bekezdés alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek [24. § (1) bekezdés] minősülnek.**

  A **Tvt. 23**. § (3) bekezdése d) pontja szerint, a láp olyan földterület, amely tartósan vagy időszakosan víz hatásának kitett, illetőleg amelynek talaja időszakosan vízzel telített, **és**

  da) amelynek jelentős részén lápi életközösség, illetve lápi élő szervezetek találhatók, **vagy**

  db) talaját változó kifejlődésű tőzegtartalom, illetve tőzegképződési folyamatok jellemzik;

- A „**tartósan vagy időszakosan víz hatásának kitett, illetőleg amelynek talaja időszakosan vízzel telített”** fogalmi elem vizsgálata:

  - Az Igazgatóság 1132-5/2025 számú levelében (a továbbiakban: adatszolgáltatás) az alábbiak szerint nyilatkozott: „ *2025. április 03-án Dr. Zimmermann Zita és Dr. Szabó Gábor a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság területileg illetékes természetvédelmi őrei a megkeresésben szereplő ingatlanokon területbejárást végeztek. Ennek során az élőhelyen jelentős kiterjedésű felszíni vízborítás volt dokumentálható, melyet munkatársaink 41 db fényképfelvétel készítésével dokumentáltak. A mélyebb, középső területrészeken 20 cm-t meghaladó összefüggő felszíni vízborítás volt látható, a magasabban fekvő térszíneken pedig nagy kiterjedésű 5-15 cm mély vízállások helyezkedtek el. A fényképek többsége ebben a zónában készült. A legmagasabb pontokon felszíni talajvízborítás nem volt látható, azonban ásóval készített 15 cm mély gödrökben a talajvíz azonnal megjelent. A fényképmellékletek jelen nyilatkozat mellékleteként megküldjük további felhasználás céljából. A fotódokumentáció, a fényképek készítésének helyeit bemutató térképmellékletek, valamint a fényképek készítési pontjainak koordinátáit összefoglaló táblázat az alábbi linkről tölthető le:https://files.w5host.com/filesender/?s=download&token=2ace6ff9-5bff-4b90-a10a-80eec5325ed*

    Az egész éven át tartó és a talajfelszínig érvényesülő vízhatásról a növényzet fajösszetétele szolgáltat információt. A korábbi florisztikai kutatások rávilágítottak, hogy a fajok termőhelyi igényeinek ismeretében egy adott növényfaj megjelenésének ökológiai indikátorértéke van, vagyis a faj jelenléte információt szolgáltat a termőhely ökofiziológiai paramétereiről, pl. vízzel való telítettségéről. A magyar flóra esetében indikátorként használható a Borhidi-féle W paraméter, amely a relatív talajvíz-, ill. talajnedvesség indikátorszáma (Borhidi Attila: A magyar flóra szociális magatartás típusai, természetességi és relatív ökológiai értékszámai. Pécs: Janus Pannonius Tudományegyetem, 1993). Az egyes növényfajok besorolását a Flóra adatbázis 1.2. Taxon-lista és attribútum állomány elnevezésű nyilvános adatbank tartalmazza (Horváth Ferenc et al.: Flóra adatbázis 1.2. Taxon-lista és attribútum állomány. Vácrátót MTA ÖBKI, 1995.)

    A beruházó által készíttetett környezeti hatásvizsgálati dokumentációban szerepel, hogy a területen nagy kiterjedésű parti sás (Carex riparia) és mocsári sás (Carex acutiformis) állományok találhatók. Ezt a BfNPI által 2025. április 03-án végzett területbejárása is megerősíti. A területen állományalkotó Carex riparia W értéke 10, ebbe a kategóriába a változó vízállású, időszakosan, rövidtávon kiszáradó termőhelyek vízinövényei tartoznak. A Carex acutiformis W értéke 9, ide a talajvízjelző növények kerültek besorolásra, melyek átitatott, többnyire átszellőzetlen talajokon fordulnak elő. Ezek alapján szakmai állásfoglalásunk szerint kijelenthető, hogy az érintett terület az év nagy részében a talajfelszínig nedves, vízhatás alatt áll, melynek következtében a talajban zajló oxidatív folyamatok érvényesülése korlátozott.”

- Az Igazgatóság adtaszolgáltatáshoz csatolva megküldte azon a fényképfelvételeket (41db) amelyeket a terület állapotáról 2025. április 3. napján készített. Ezen állapot szerint a területet a felszínen megjelenő talajvíz borítja.
- A 2025. február 20. napján a Kormányhivatal által megtartott helyszíni szemléről készült jegyzőkönyvben megállapításra került, hogy bejárás időpontjában „a terület felszíne nedves többlet vízhatás alatt áll" valamint „pocsolya méretű felszíni vizesedés látható ahol a munkagép felvágta (az árkokban)".
- A KHV növényzettípusokat bemutató térképén látható elterjedési arányok szerint a tervezési terület legjellemzőbb vegetációtípusa a Magassásosok (B5), melyek a nedvesebb, kezeletlen kaszálók természetes növényzeteként másodlagosan alakultak ki. A terület központi részén Üde cserjések (P2a) és őshonos fafajokból álló fasorok (RA) találhatók, amely növényzettípusok szintén a viszonylag nedves termőhelyek jellemzői. Továbbá a területen Nádasok (B1a) is találhatók kisebb arányban.
  A Kormányhivatal álláspontja szerint a KHV részét képező élőhelyvizsgálatban kimutatott fenti növénytársulások a terület, tartós vízhatásnak kitettségét igazolják. Továbbá a védett kálmos (Acorus calamus) ökológiai igényei szerint tartós vízhatás mellett él, így jelenléte szintén a tartós vízhatást igazolja. Meg kell említeni, hogy a felmérés egyetlen nyári napon történt, ezért lehetséges, hogy a kálmos egyedei más helyszíneken is előfordulhatnak.
  A KVD 1.4. A bányatavak vízmegfigyelése, vízutánpótlódása című fejezetben a Sávoly 017/1 ingatlanon visszamaradó vízfelszínekkel kapcsolatban megállapításra került, hogy „ A tavakban vízmércék nincsenek elhelyezve. A vízjáték értékét a több éves évszakonkénti megfigyelésekből lehetett megbecsülni. Ez alapján a tavak éves vízjátéka aszályos időszakban is kb. 50-80 cm. Csapadékos időszakokban a csapadék vizek és a talajvíz emelkedése jelentősen növeli a tavak vízkészleteit. A téli, tavaszi időszakokban a tavak rendszerint feltöltődnek. Az év további részében főként talajvízből táplálkoznak. A több éves megfigyeléseink szerint még aszályos időszakokban is volt a felszín alatt elegendő vízmennyiség a tavak táplálásához."
  A fenti megállapításokból az a következtetés vonható le, hogy a bányatelek és a bővítési terület rendszeres vízhatás alatt állnak.
  Ugyanakkor a KVD szerint vízmércék nincsenek a területen, melyből megállapítható, hogy a Kérelmező nem rendelkezik mért adatokkal a talajvíz mennyiségi változásaival kapcsolatban, így a KHV azon megállapítása sem támasztható alá, amely szerint a területen tartós vízhiány miatt a tőzegképződés megszűnt.
- A KHV-ban, Dr. Lájer Konrád szakvéleménye szerint „ *A tőzegképződésnek tehát alapvetően két feltétele van: 1. Megfelelő mennyiségű és minőségű szerves anyag képződjön; 2. Ez a szerves anyag legalább részben (egy réti talaj humuszképződéséhez képest nagyobb mértékben és koncentráltabban) felhalmozódjon, vagyis elkerülje a lebomlást (illetve eróziós területeken az elszállítódást).*" A szakvélemény szerint „*a vizsgált területen az első feltétel teljesül, a nádasok és magassásosok (átlagos időjárás esetén) elegendő és alkalmas szerves anyagot termelnek.*"
  A *szakvélemény* szerint a második feltétel teljesüléséhez nincs tartós vízzel telített állapot, melynek okaként a korábban végrehajtott vízrendezéseket, a szeszélyes csapadék- és

hőmérsékleti viszonyokat, az erősen ingadozó vízszintet nevezi meg. A leírt vízhiányos folyamatok igazolására azonban nincsenek talajvízmozgási adatsorok a KHV-ban, amelyek a szakértő kiszáradásra, vízhiányra vonatkozó állításait alátámasztanák. Ugyanígy a tőzeg átalakulása, a kotusodás folyamata sem lett tényszerű adatokkal alátámasztva a KHV-ban.
Ugyanakkor a környék rendszeres vízutánpótlásáról és telítődéséről a KHV több helyen tesz említést.

- Ugyancsak a vízhatásra utal a KVD 1.5. fejezet első bekezdés megállapítása:
„*A bányatelken vizsgált, egymással csaknem határos tőzegbánya tavak (7 db) tavaszi hóolvadásból, csapadékokból és talajvizekből keletkező vízfeleslegeinek elvezetését és a vízszint szabályozását főként a Marótvölgyi-csatorna (10 km, 176 km2) hivatott ellátni. Tekintélyes vízfeleslege van, ami nagy mértékben megnehezítette a csatorna mentén elhelyezkedő bányahely tőzegkitermelését*!”
- A KVD a 1.8 A ***környezet felszíni és felszín alatti vizekre gyakorolt hatása című részben*** megállapítja, hogy „Tavasszal a magas talajvízszint esetén a tavak minden irányból vizet kapnak, és csak a Marótvölgyi-csatorna leszívó hatása irányába veszítenek vizet. A csapadék hatására a „talajvízdombok” sekély mélységben néhol ellentétes irányú áramlásokat is keltenek. ***Az áramlási rendszerek fő megcsapolója a Marótvölgyi-csatorna***.”

A KVD fenti megállapításai alapján kijelenthető, hogy a vízfelesleggel bíró talajvíz adottság, vagyis a változó mértékű, folyamatos vízhatás a közvetlen szomszédos művelésre tervezett **Sávoly 017/3, 017/4, 017/5, 017/6, 017/7** hrsz-ú ingatlanokon is fennáll.

A KVD-ban ismertetettek alapján megállapítható, hogy a bányászattal érintett tőzeges terület vízháztartásának a kulcsa a Marótvölgyi-csatorna és annak a szabályozottsága, kezelése.

A lápra kedvezőtlen hatású – de nem megszüntető – vízvesztés tehát nem egy természetes – esetlegesen makro- vagy mezoklimatikus hatásra bekövetkező folyamat, hanem tisztán emberi beavatkozásnak, egy létesítménynek hatása. Vélhetően a csatorna működtetése során a vízvisszatartás, az ökológiai vízháztartás biztosítása a kismedence értékes természeti állapotára, életközösségeire és a lápra tekintettel még nem kerültek figyelembe vételre. Sőt a tőzegkitermelése szempontjából inkább a víz elvezetése volt a kedvezőbb.

Ez az „elvezetés” szempontú vízkezelés azonban változtatható és a lápok számára optimális ökológiai vízmennyiség biztosítható hosszabb távon is, ha annak vízkormányzási műszaki feltételeit a kezelő kialakítja.

A tartós vízhatás biztosításának a környezeti adottsága, azaz a rendszeres vízpótlás lehetősége tehát megvan.

- **A terület „jelentős részén lápi életközösség, illetve lápi élő szervezetek található” fogalmi elem vizsgálata :**

  - A KHV botanikai vizsgálata megállapítja, hogy a domináns mocsári sásos (Caricetum acutiformis), parti sásos (Galio palustris-Caricetum ripariae) és nádas (Phragmitetum communis) a síklápokon is ismert vegetációtípusok azonban „Fajösszetételük alapján csak akkor lehet őket lápi jellegűnek ítélni, ha kifejezetten lápokra jellemző növényfajok is előfordulnak bennük”
  - A Kormányhivatal álláspontja szerint a Tvt. 23 §. da) alpontja alapján nem feltétel a „kifejezetten lápokra jellemző növényfajok” megléte a lápokra amúgy jellemző domináns növénytársulásban.
  - Az Igazgatóság– megkeresés alapján tett– adatszolgáltatása keretében a lápi életközösség, illetve lápi élő szervezetek jelenlétével kapcsolatban az alábbiak szerint nyilatkozott:

    „A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság terepi vizsgálatai alapján a területről mocsári sásos (Caricetum acutiformis), valamint parti sásos (Galio palustris-Caricetum ripariae) növénytársulások jelenléte került kimutatásra. Mindkét asszociáció cönotaxonómiai besorolás szerint a Caricenion gracilis alcsoportba tartozik. Az alcsoport láptalajokon való előfordulása szakirodalmi adatokkal is alátámasztható (Borhidi Attila: Magyarország növénytársulásai. Budapest Akadémiai Kiadó, 2003).

    A Caricetum acutiformis asszociáció előfordulását az előbbi szakirodalom többek között síkláp-tőzegen is jelzi. Borhidi szerint az állományok gyakran fajszegények, a Carex acutiformis dominanciájával jellemezhetőek, egyéb ritka és érzékeny lápi fajok megjelenése csak helyenként következik be. A Galio palustris-Caricetum ripariae asszociáció előfordulását szintén jelzi a szerző feltöltődő lápokról, ahol a mélyebb fekvés következtében többé-kevésbé tartós a vízborítás, illetve a vízhatás. Az asszociáció a Caricetum acutiformisnál elöntésesebb jellegű termőhelyen jelenik meg.”

    „Az Agrárminisztérium természetmegőrzési Főosztálya által közzétett, lápok védelmével kapcsolatos útmutató nyilvánosan elérhető:

    (https://termeszetvedelem.hu/_user/browser/File/Ex%20lege/l%C3%A1p/Seg%C3%A9danyag%20a%20l%C3%A1pok%20v%C3%A9delm%C3%A9hez.pdf.), az alábbiakban ezen dokumentum álláspontunk szerint releváns szakmai érveit ismertetjük: Az útmutató szerint lápként kell értékelni azon élőhelyeket, melyek termőhelyén tőzeg vagy tőzegszármazék (kotu) található.

    Rögzíti, hogy a természet védelméről szóló törvény 1997. január 1- jén lépett hatályba, és az eltelt idő alatt bebizonyosodott, hogy a törvényi láp definíció (Tvt. 23. § (3) d) pont) alkalmas volt a jogalkalmazói munka megalapozásához, és az „ex lege” védelem biztosította a lápok hatékony védelmét segítő jogalkotói szándékot.

    A dokumentum szerint a kilencvenes évek óta tartó lápkijelölési folyamat során lápként tekintendők azon tőzeges élőhelyek, amelyek évente legalább két hétig vízborításnak, illetve talajában víztelítettségnek voltak kitéve, valamint az élőhely-együttes legalább egy részét olyan lápi növényzet borítja, amely alatt a rendelkezésre álló tudományos ismeretek

alapján természetes, normális körülmények között általában tőzegtermelés folyik, vagy a tőzegtermelődés és a tőzegfogyás megközelítőleg egyensúlyt tart.
Az irányelv alkalmazása során a víz hatásának való kitettség nem azonos a vízborítottsággal. A talaj gyökérzónájának víztelítettsége vizsgálandó, erről a vegetáció fajösszetétele meglehetősen pontos képet nyújt. Jelentős azoknak a láp jellegű területeknek a kiterjedése, amelyek életében időszakosan nagyobb arányban a magas, felszínhez egészen közeli talajvíz formájában van jelen a szükséges vízhatás. A magas, felszínhez közeli 1-50 cm közötti mélységen mozgó talajvíz már jó vízellátottságot jelez, ami a növényzettel is igazolható. Az állandó vízborítás sekély, kb. 10-20 cm vízmélységgel jellemezhető. Ez csak néhány láptípusra, illetve bizonyos lápok egyes fejlődési periódusára jellemző. A lápok hanyatlási életciklusában ez a vízborítás hiányzik évtizedekre, évszázadokra visszamenőleg és ez a vízhiány okozza a tőzeg lassú lebomlását.
Az útmutató szerint a lápok hanyatlási ciklusa alatt is lápról beszélünk, emiatt lápként is kell védeni az adott területet, holott nincs már időszakos vízborítás, csupán a vízzel telített talaj, mint víz hatásának való „kitettség" figyelhető meg."
„Amennyiben a szóban forgó élőhely is bányatóvá alakul a tőzegkitermelés következtében, az az élőhelyek tájléptékű diverzitásának csökkenését vonja maga után. Ez a folyamat ellentétes a természetvédelmi célkitűzésekkel. A sásrétekhez kötődő fajok életfeltételeit a bányatavak nem biztosítják. Emellett az élőhelyfolt megszűnése esetén a kis terjedési képességgel jellemezhető fajok esetében nem számolhatunk az esetlegesen még megmaradó, beruházásokkal nem érintett élőhelyekre való áttelepülés lehetőségével."

- **A KHV részét képező madárfaunisztikai felmérések eredménye szerint:** „A vizsgálati területen jórészt magassásosok és cserjések fordulnak elő kisebb cserjés és fás területekkel, amelyeket jórészt őshonos fafajok alkotnak. Az árkok mellett néhol cserjesávok is találhatók. Ez rányomja a bélyegét a vizsgálati területen előforduló fészkelő fajok számára és egyedszámára. A tervezési területen és annak 50 m-es körzetében (a továbbiakban vizsgálati terület) mindössze 12 fészkelő faj jelenlétét rögzíthettük. A fajok túlnyomó többsége gyakori, elsősorban az énekesmadarakhoz (Passeriformes) tartvizes élőhelyekhez kötődő fajok is. Legértékesebb fészkelő faj, a hazánkban erőteljesen csökkenő állományú berki tücsökmadár."

  A Kormányhivatal véleménye szerint a **berki tücsökmadár** (Locustella fluviatilis) igazolt megfigyelése egy további adalék ahhoz, hogy a terület rendszeres vízhatás alatt áll. Továbbá a madárfaj ökológiai igénye is a terület láp jellegét támasztja alá, mivel *„Általában a sűrű cserjeszintű ligeterdőkben, fűz- és égerlápokban költ. Kedveli a vizes élőhelyeket, így az ártereket, turjánokat, lápvidékeket, patakpartokat". (forrás: https://mme.hu/magyarorszagmadarai/madaradatbazis-locflu).*

- A KHV részét képező **kisemlős felmérés 5 védett fajt mutatott ki**, ebből 4 faj országosan általánosan elterjedt, többféle élőhelytípusban is előforduló faj. Az 5., a **csalitjáró pocok (Microtus agrestis) igazolt jelenléte egy további olyan adat, amely más környezeti adottsággal együtt (a tőzeg jelenlétével, a vízhatás, a magassásos dominancia) az élőhely láp jellegét igazolja.** A KHV megállapítása szerint a faj ismert ökológiai igénye:

„Európában elsősorban északnyugati elterjedésű faj, de Magyarország dunántúli régiójában északnyugat-délkeleti 12 elterjedése ismert, amely faj ugyancsak kötődik a vizsgált célterületen is jellemző magassásos vizes élőhelyekhez.”
A Kormányhivatal megállapította, hogy a csalitjáró pocok ismert élőhelyigénye szerint is lápokhoz köthető faj, erre vonatkozó szakmai ismertető közül említhető két példa:

- A Nemzeti Ökológiai Hálózat 3. Lápok című kiadvány (Kiadó: Környezetvédelmi Minisztérium, Természetvédelmi Hivatal, 2002.) idézete szerint: „*Az emlősállatok között is akad igazi lápi faj. Ilyen az északon messze elterjedt, de nálunk csak néhány nagyobb lápban elôforduló patkányfejű pocok (Microtus oeconomus), valamint a gyakoribb csalitjáró pocok (Microtus agrestis)*”

- A https://termeszetvedelem.hu/ oldalon a védett-fajok között közzétett csalitjáró pocok (Microtus agrestis) rövid élőhelyismertetője szerint: „*Nedves és dús növényzetű területek, mint mocsárrétek, láprétek, patakpartok, erdőkultúrák tarvágásai, valamint a nedvesebb és nem legeltetett mezők, rétek a legfontosabb élőhelyei. Elterjedési területének déli szegélye mentén szorosabban kötődik nedves területekhez, mint Közép-Európában. Európa délebbi területein (így hazánkban is) jégkorszaki maradványfajnak tekinthető, amit alacsony hőmérsékletigénye is jelez, így itt a nedves élőhelyek biztosítanak számára megfelelő mikroklímát.*”

A Kormányhivatal megállapítja, hogy a Tvt. 43. §-ának (1) bekezdése szerint tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása. A jogszabály nem ad lehetőséget az előbbi jogszabályhely előírásának mérlegelésére, illetve nincs lehetőség annak alkalmazása alóli felmentésre azzal az indokkal, hogy másutt a védett fajoknak alkalmas élőhelyek a tájban még fellelhetőek.

- **A terület „talaját változó kifejlődésű tőzegtartalom, illetve tőzegképződési folyamatok jellemzik” fogalmi elem vizsgálata:**

  - Az Igazgatóság adatszolgáltatás keretében a tőzegtartalom, illetve tőzegképződési folyamatok jelenlétével kapcsolatosan az alábbiak szerint nyilatkozott:
    „*A tőzegtartalom tekintetében az útmutató rögzíti, hogy a tőzeg gyakori, de nem feltétlen velejárója a lápnak. A tőzegképződés kizárólag víz általi borítottság esetén jelentkezik, ami a fentiek alapján a lápjaink jelentős részénél nem áll fenn, illetve a lápok meghatározott fejlődési szakaszához köthető. A vízborítás megszűnése azonban nem jelenti a tőzeg azonnali pusztulását, amennyiben a talajvíz magas (vagy az év folyamán többször visszatérően magas) szintje biztosított, a talaj vízzel telített. Ilyenkor új tőzeg ugyan már nem képződik, azonban a meglévő tőzeg még hosszabb időn át fennmarad változatlan állapotban. A gyakorlat azt mutatja továbbá, hogy egy terület kiszáradása esetén a korábban kialakult tőzeg pusztulása nem egyik napról a másikra megy végbe, hanem hosszabb időszak, sokszor évtizedek alatt zajlik le. Ennek okán kimondható, hogy a tőzeg jelenléte fontos szempont, de önmagában nincs jelentősége, a lápterület tényleges*

állapotát nem mutatja. Az útmutató rögzíti, hogy a lápi életközösség vonatkozásában a lápi életközösség megjelenésének megítélése minden esetben egyedi szakmai mérlegelést igényel. Kimondja, hogy a 2. mellékletében felsorolt fajok semmi esetben sem jelenthetnek kizárólagosságot a lápi élőhelyek azonosításában. Számos olyan lápterületünk van, amely a peremhelyzetből adódóan vagy például antropogén hatásokra a klasszikus lápi karakterfajait elvesztette, de mint élőhely fontos további természeti értékeket őriz. A dokumentum szerint lápnak kell tekinteni a leromlott állapotú élőhelyeket is, ha azok a definíció szerinti kritériumnak megfelelnek. Így a lápi jellegű élőhelyeken előforduló, hazánkban őshonosnak tekintett, de terjedésükkel egy adott élőhely közösségének sokszínűségét csökkentő fajok (pl. nád, siska nádtippan) jelenléte nem a lápi élőhely megszűnését jelenti, csupán az élőhely leromlását, degradációs folyamatok elindulását mutatja. Ezek a kedvezőtlen folyamatok aktív természetvédelmi beavatkozással és szakszerű kezeléssel még visszafordíthatók, mint ahogyan a természetvédelmi törvényben (Tvt. 2. § (2) d) pont) erre helyreállítási kötelezettség is megfogalmazódik."

„ A tőzeg jelenléte nem kérdőjelezhető meg, hiszen a beruházói szándék éppen az élőhely alatt felhalmozódott tőzeg kitermelésére irányul."

- A KHV 3.4.3. A tervezési terület növényzetének jellemzése fejezetben megállapításra kerül, hogy „ *A vizsgált terület egykoron síkláp lehetett, melynek vegetációja a Kis-Balatonéhoz volt hasonló. Potenciális vegetációját láperdők, mészkedvelő üde láprétek, esetleg úszólápok, láptavak alkották*." a szerző által feltételezett folyamat szerint megállapítja, hogy a lecsapolást követően az eredeti vegetáció teljes mértékben megsemmisült – ennek összehasonítási alapját viszont nem adja meg, szakirodalmi adatokra nem hivatkozik a lecsapolás előtt időszakból.
  A vizsgált terület talajával kapcsolatban, szintén tanulmányok vagy vizsgálati adatok hivatkozása nélkül megállapítja, hogy „az évszázadok során felhalmozódó tőzeg egy jelentős része kotusodott".
- A Kormányhivatal véleménye szerint az élővilágvédelmi szakértő megállapítása ellentmondásban van azzal a ténnyel, hogy a Kérelmező a nagy mennyiségű tőzeg jelenléte miatt kéri a bányabővítést.
- A tervezési terület legjellemzőbb magassásos élőhelyének leírásakor (Magassásosok-B5) a KHV a talajt időszakosan víz alá került tőzegtalajként állapítja meg.

- **A bővítési területen védett láp jelenlétének vizsgálata során a Kormányhivatal összeségében a következőket állapította meg:**

  - Az Igazgatóság az adatszolgáltatás keretében a láp jelenlétével kapcsolatosan az alábbiak szerint nyilatkozott: „ *A termőhely időszakosan víz hatásának kitett, illetőleg annak talaja időszakosan vízzel telített, ennek bizonyítéka a 2025. április 3-án történt bejárás során tapasztalt felszíni vízborítás, továbbá az állományalkotó Carex riparia és Carex acutiformis 10-es és 9-es Borhidi-féle W paramétere. Bár jelenleg nincs ismeretünk az útmutató a 2. mellékletében felsorolt specialista lápi fajok előfordulásáról, a fentebb bemutatott szakirodalmi adatok (Borhidi Attila: Magyarország növénytársulásai. Budapest Akadémiai Kiadó, 2003) szerint az itt megtalálható állományalkotó sásfajok által képzett*

növénytársulások ezen specialista fajok megjelenése lápi életközösségként vehetők számításba. Mindezek, továbbá a leromlott természetességű lápok védelmére vonatkozó szakmai irányelvek figyelembevételével a megkeresésben szereplő helyrajzi számok vonatkozásában az élőhelyek láp minősítése indokolt, emiatt az ex lege védelem fennáll. Igazgatóságunk vitatja a szakértői vélemény azon megállapításait, miszerint a beruházás hatására sokkal jobb minőségű élőhelyek jönnek létre. A tervezési terület közvetlen közelében hasonló minőségű élőhelyek vannak, így a környezeti hatásvizsgálat során kimutatott védett emlősfajok életfeltételei továbbra is adottak."

- *„ … a tőzeg kitermelése a lápi élőhelyet megszünteti. A jelenlegi élőhelyek területén kialakuló bányatavak nem tekinthetőek lápnak, a beavatkozás utáni lápregeneráció bizonytalan és az esetleges megvalósulás esetén is rendkívül hosszú időt vesz igénybe. Fentiek figyelembevételével Igazgatóságunk szakvéleménye szerint a tőzegkitermelés nem lehet eszköze a lápi élőhelyek megújításának és fenntartásának*."
- A KHV-ben foglalt botanikai szakvélemény kitér a láp fogalom tisztázására, idéz több tudományos kutató által tett definiciót, (László Gábor 1915, Boros Ádám 1964, Bahlburg-Breitkreuz 2012) akik szakterületük tudományos szempontjai alapján adtak meghatározást a láp fogalmára. A KHV-ban közreműködő szerző saját lápfogalom meghatározását is idézi (Lájer 1998): „A láp olyan természeti képződmény, amelyre jellemző, hogy bizonyos élő rendszerek tőzeget halmoznak fel, illetve folyamatosan vastagodó tőzegrétegük a növekedés és fogyás (bomlás, erózió stb.) hosszú távú egyensúlyát érte el".
- A Kormányhivatal megállapította, hogy a fenti idézett lápfogalom szerint is a tőzegképződés során lehetséges olyan állapot, amikor átmenetileg kedvezőtlen – vízhiányos – környezeti feltételek mellett a lápképződés szünetel vagy bomlás erózió történik, majd az újabb kedvező ciklusban a tőzegképződés folytatódik.
- A Kormányhivatal álláspontja szerint a tudományterületek egyes képviselői által idézett fogalommagyarázatok a láp, mint élőhely beazonosítást segítik, de a hatósági eljárás során a láp Tvt 23. § (3) bekezdés d) pontjában meghatározott fogalmát kell alapul venni.
- A Kormányhivatal véleménye szerint a KHV nem összesítette az egyes szakterületi értékelésekben megjelenő láp jelleget erősítő elemeket.

  A Kormányhivatal véleménye szerint a lápi élőhelyeket – a magassásosokat – előnyben részesítő fauna elemek, mint a berki tücsökmadár és a csalitjáró pocok együttes észlelése a vízhatással és a változó tőzegtartalommal, továbbá a felszínen jellemző magassásos élőhelyek, amelyek a tőzegképződés lehetséges szervesanyagutánpótlását biztosíthatják, olyan egymást is erősítő körülmények amelyek elegendőek a láp jelenlétének megállapításához.
- A bányabővítés területén dominánsan található Magassásos (B5), és Üde cserjések (P2a) és őshonos fafajokból álló fasorok (RA) növényzettípusokkal fedett terület, valamint a felszín alatti tőzeg jelenléte, a rendszeres vízhatás, egyes lápi élőhelyről ismert fauna elemek (berki tücsökmadár, csalitjáró pocok) alapján **a Kormányhivatal megállapította, hogy a bányabővítésre kijelölt terület ex lege lápnak minősül, tekintettel arra, hogy a Tvt. 23. § (3) bekezdés d) pontjában foglalt láp fogalom feltételei teljesülnek.**

- A Kormányhivatal a KHV, KVD és az Igazgatóság nyilatkozata alapján megállapította, hogy a bányabővítésre kijelölt terület **tartósan vagy időszakosan víz hatásának kitett**, **illetőleg talaja tartósan vízzel telített**, és amelynek **jelentős részén lápi életközösség** (Magassásos (B5), Üde cserjések (P2a) illetve lápi élő szervezetek (berki tücsökmadár, csalitjáró pocok) találhatók, továbbá talaját változó kifejlődésű tőzegtartalom, illetve tőzegképződési folyamatok jellemzik.
- A Kormányhivatal a bányatelek bővítés környezetéről nyert adatok, jellemzők alapján megállapította, hogy a vízhatásnak való kitettség és a felszíni szervesanyag képződés folyamata fennáll, ezért tőzegképződés folyamata nem zárható ki.

  A Kormányhivatal álláspontja szerint ebből következik, hogy ezen környezeti feltételek együttes megjelenése és a tőzeg jelenléte mellett a terület megfeleltethető a Tvt. 23. § (3) bekezdés d) pontja szerinti követelményeknek.

- Tvt. 31. §. szerint: Tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.
- **A Kormányhivatal megállapította, hogy a bővítési területen ex lege védett láp található, így annak tőzegbányaként történő hasznosítása ellentétes a természetvédelmi célokkal**.

- A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MTrT.) 1/2. számú melléklete tartalmazza a Balaton Kiemelt Üdülőkörzethez tartozó települések jegyzékét, amely 124. pontja szerint Sávoly település a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetéhez tartozó település, így vonatkoznak rá a Trtv. X. fejezetében meghatározott rendelkezések.

- A MTrT. 57. § (1) bekezdése szerint: **külfejtéses művelésű bányatelek csak az ország más területén fel nem lelhető ásványi nyersanyag, illetve a helyi, tájba illő építkezés nyersanyagai lelőhelyének területén állapítható meg.** E területeket a településrendezési tervben az állami földtani feladatokat ellátó szerv szakmai állásfoglalása alapján kell lehatárolni.

- A MTrT. 93. § (1a) bekezdése értelmében: a településrendezési tervek (1) és (2) bekezdés szerinti elfogadásáig is – mint a kiemelt térségre országosan megállapított településrendezési követelményeket – az 51. § (3) bekezdésében, az 52–59. §-ban, a 60. § (2) bekezdésében, a 62. § (6) bekezdésében, a 65. § (6) bekezdésében, a 71/A. § (3) bekezdésében, a 71/B. §-ban, a 71/D. § (2) bekezdésében, a 73. § (4) bekezdésében, a 74. § (3), (5) és (6) bekezdésében, a 75. § (2) és (4) bekezdésében, valamint a 78–87. §-ban foglalt rendelkezéseket alkalmazni kell a hatósági engedélyezési eljárásokban azzal, hogy a térségi övezetek lehatárolását az e törvényben meghatározottak szerint kell figyelembe venni.

- A Kormányhivatal - figyelemmel a MTrT. 93. § (1a) bekezdésére – a MTrT. 57. § (1) bekezdése alapján a **környezeti hatásvizsgálati eljárás keretében vizsgálta, hogy az engedélyeztetni kívánt külfejtéses művelésű bányászati tevékenység az ország más területén fel nem lelhető ásványi nyersanyag kinyerésére irányul-e, és az SZTFH, SZTFH-BANYASZ/3401-2/2025. iktatószámú adatszolgáltatásában foglaltak alapján megállapította, hogy a tőzeg** ásványi nyersanyag az ország más területén is fellelhető, továbbá a tőzeg nem minősül **a helyi, tájba illő építkezés nyersanyagának.**

- **A fentiek alapján megállapítható, hogy a tervezett tevékenység a MTrT. 57. § (1) bekezdésébe ütközik, ezért arra engedély nem adható.**

- Az érintett, **16,3 ha** kiterjedésű terület Sávoly **külterületének** keleti részén található. A tervezési területtől északra és délre és meglévő tőzegbányák, nyugatra nagyrészt szántóföldi művelésű területek, keletre a Marót-völgyi csatorna és további tőzegbánya terület fekszik. A tervezési terület nagyrészt rét (4-5 minőségi osztály) művelési ágú, kisebb részt kivett árok és mocsár.

- A Kormányhivatal megállapította, hogy a bővítéssel érintett ingatlanok területe a MTrT. 4. § 35. pontjában meghatározott **ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezetének** része.

- A MTrT. 26. § (1) bekezdése szerint ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a **településrendezési tervben csak olyan övezet** és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója **természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.**

- A Kormányhivatal megállapította, hogy a bővítéssel érintett ingatlanok területe részei a MTrT 4. § 43. pontja szerinti „tájképvédelmi terület övezet”-nek, amelyre az MTrT-ben vonatkozó követelmények az alábbiak:

- A Tvt. 6. § (2) bekezdése értelmében a tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.

- A 7. § (2) bekezdése szerint a táj jellege, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és esztétikai adottságok megóvása érdekében „c) a település-, a területrendezés és fejlesztés, különösen a területfelhasználás, a telekalakítás, az építés, a használat során kiemelt figyelmet kell fordítani a természeti értékek és rendszerek, a tájképi adottságok és az egyedi tájértékek megőrzésére”.

- A Kormányhivatal megállapította, hogy a bővítéssel érintett ingatlanok területei Sávoly Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2010.(VIII.18.) önkormányzati rendelete Sávoly község Helyi Építési Szabályzatának, valamint Szabályozási Tervének jóváhagyásáról (a továbbiakban: **HÉSZ**) HÉSZ szabályozási tervlapján **Ev* (fás-legelő)** besorolással szerepelnek.

- A HÉSZ 12. Erdőterület fejezet 24. § (7) bekezdése szerint „A védelmi rendeltetésű – fás, legelő (Ev*) erdőterület övezetében ligetes jelleggel, fás legelő alakítandó ki.”

- A HÉSZ 24.§ (13) bekezdése szerint „A szabályozási terven jelölt ökológiai hálózat által érintett területen:

  *a) Csak extenzív jellegű vagy **természet- és környezetkímélő gazdálkodási módszerek használhatók**.*

  *b) A kialakult **tájhasználatot megváltoztatni csak a természeti állapothoz közelítés érdekében** szabad.”*

- A HÉSZ 19. Természet- és tájvédelem fejezet 35. § (4) bekezdése szerint a szabályozási terven jelölt **tájképvédelmi területen**:

  a) A művelési ág váltás, más célú hasznosítás csak az **adottságoknak megfelelő** termelési szerkezet, tájhasználat kialakítása, a tájkarakter erősítése, valamint közmű és közút építése érdekében engedélyezhető.

  A HÉSZ 24. § (7) pontjába ütközik a bányászati tevékenység mivel bányaműveléssel a talajfelszín megszűnik továbbá a visszahagyást követően a magas talajvíz miatt nyílt vízfelület visszamaradása várható amely a *ligetes jelleggel, fás legelő kialakulására nem alkalmas.*

  A HÉSZ 35. § (4) pontjába ütközik mivel a bányaművelés a meglévő rét-legelő adottságoknak nem megfeleltethető termelési módot és tájhasználatot jelent, a meglévő tájkaraktert nem erősíti.

II. Megállapítások a Sávoly 017/1 hrsz-ú ingatlanon a KVD a bányaművelés befejezését követő tájrendezéssel és újrahasznosítással kapcsolatban

- A bányatelekből bezárásra tervezett a bányaművelés befejezése és a környezetvédelmi dokumentációban vázolt tájrendezés és újrahasznosítás célok; „lápmocsár” mint cél és extenzív horgásztó ellentmondásai:

- A Kormányhivatal táj- és természetvédelmi szempontból megfelelőnek tartja, hogy a bányaművelés felhagyása után a sávolyi 017/1 hrsz-ú földrészleten a tájrendezési és újrahasznosítási cél egy nyílt vagy természetesen benövényesedő vízfelszín legyen.

- Azzal a megjegyzéssel kell élni, hogy a „lápmocsár” mint cél és extenzív horgásztó üzemeltetése egy helyszínen a gyakorlatban nem összeegyeztethető hasznosítási módok. Az extenzív horgászvizeken tapasztalható gyakorlat szerint jelentős a szervesanyagbevitel (a csali etető anyagok formájában), ami a vizek magas többlet szervesanyagtartalmát fogja okozni, amely a vizek eutrofizációjának kedvez. A horgászvíz fenntartása a nyílt vízfelület folyamatos biztosításával a partról terjedő gyökerező vízinövényzet eltávolításával jár. A visszamaradó bányagödrök olyan mélyek, hogy ott csak a part mentén képes kialakulni gyökerező vízinövényzet nádas, gyékényes, sásos, amely lehetséges kiterjedése csak töredéke a mélyebb nyílt vízi részeknek. A bányászatból visszamaradó mélyedés paraméterei alapján annak meghatározó megjelenése a nyílt vízű tó lesz. A „lápmocsár” mint rekultivációs cél nem tekinthető reálisnak

- A KVD rekultivációs célként állítja be „egykori” tájelemnek a tavakat. A kistájat valójában a nagyobb egybefüggő rét-legelő-erdő komplexek és a szántóterületek foltjai jellemzik, amelyek a helyi mezőgazdálkodás alapjai.

  Ezen a kistájon a tómedrek a legújabb kori tőzegkitermelés következményeiként mesterségesen létesültek, ezért nem tekinthetők a táj archaikus-történeti vagy „egykori” arculatának. Igaz a dokumentáció nem határozza meg azt, hogy mely időszakot tekinti „egykorinak”. Ugyanakkor a visszahagyott vízfelszín az ipari, mezőgazdasági más

infrastrukturális hasznosításhoz viszonyítva magasabb biológiai értékkel bír, ezért táj-természetvédelmi szempontból elfogadható rekultivációs célként.

- ***A KVD 1.1 fejezetben*** meghatározott visszamaradó tájbaillesztés módjai szerint a sávolyi 017/1 hrsz-ú földrészlet ***déli részén levő*** sekély mélységű bányató sással, náddal benőtt vizes élőhelyű „láp-mocsár" állapotú visszahagyás rekultivációs célként táj-természetvédelmi szempontból megfelelő.

- A sávolyi 017/1 hrsz-ú földrészlet ***északi részén lévő bányató*** területén: a 30-40 cm vastagságú lápföld fedőréteg alatt 100-200 cm vastag tőzeg kitermelése és a tájrendezése után visszamaradó tó mint „***extenzív horgásztó***" újrahasznosítási célként tájvédelmi szempontból megfelelő.

- A helyreállítási feladatok közé javasolt beilleszteni a bányatavak felszíni környezetének rendezését, ezen belül a művi beavatkozások nyomainak felszámolását, a stabilizált felszínek visszaállítását az eredeti felszínre, a bevitt idegen anyagok elszállítását, a gyom és ruderális gócpontok kialakulásának elkerülése érdekében.

- A **KVD 1.9.4** „A bányatavak környezetében a mezőgazdasági tevékenység; a tápanyag-visszapótlás és a kemikáliák tervezett szabályozása" című fejezetben a hasznosítás jellemzően nyílt vízű horgásztóként való üzemeltetésére utal a kezelés leírása: „*A tájrendezett tavak karbantartását (a **felesleges növényzet időnkénti eltávolítását** stb.) a földrészlet tulajdonosa (a bányatelek jogosítottja) végzi*."

  E helyen nem kerül kifejésre, hogy mekkora mennyiség tekinthető a feleslegesnek, azonban ez a hasznosítási cél ellentmondásban van a „láp-mocsár" visszaállítás céllal. Ezt az ellentmondást szükséges lenne feloldani.

- **A KVD 1.9.5 „A más célú hasznosításra alkalmas bányászati létesítmények meddőhányóval, hulladékgazdálkodással, humuszmentéssel kapcsolatos ismertetése"** fejezetben a vállalkozó megállapítja, hogy „*Más célú hasznosításra alkalmas bányászati létesítményeket, berendezéseket a tájrendezett, bányabezárásra lehatárolt földrészleten nem találunk.*"

  Ezen tényrögzítés megfelel annak a környezet-, természet- és tájvédelmi követelménynek, miszerint a művelés során képződött idegen anyag eltávolítása lenne elvárt a megfelelő rekultivációhoz. Ennek a célnak a kiemelt oka, a gyom- idegenhonos gyomfajok gócpontjainak számító ipari mikro-makro ruderáliák felszámolása. Szükséges a használaton kívülre kerülő rakodó, parkoló felületek stabilizálásához lerakott szilárdított felületek felszámolása pld.: kőzetágyak eltávolítása.

A Kormányhivatal a védett természeti értékek védelmének biztosítása érdekében az alábbi követelményekre tekintettel hozta meg döntését.

- A Tvt. 5. § (1) bekezdése kimondja, hogy „*Minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában.*"

- A Tvt. 5. § (2) bekezdése szerint „*A természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.*”

- A Tvt. 5. § (3) bekezdése szerint „A természet védelméhez fűződő érdekeket a nemzetgazdasági *tervezés, szabályozás, továbbá a gazdasági, terület- és településfejlesztési, illetőleg rendezési döntések, valamint a hatósági intézkedések során figyelembe kell venni.”*

- A Tvt. 8. § (1) bekezdése szerint „*A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.*”

- A Tvt. 17. § (1) bekezdése szerint „*A 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.*”

- A Tvt. 17. § (2) bekezdése szerint „*A természeti területek hasznosítása során figyelemmel kell lenni az élőhely típusára, jellemző vadon élő szervezetek fajgazdagságára, a biológiai sokféleség fenntartására.*”

- A Tvt. 31. § szerint „*Tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.”*

- A Tvt. 42. § (1) bekezdése szerint „*Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.*”

- A Tvt. 42. § (2) bekezdése szerint „*Gondoskodni kell a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.”*

- A Tvt. 43. § (1) bekezdése szerint „*Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.”*

A Szakértő 2025. március 20. napján tett észrevételeivel kapcsolatos megállapítások:

- A Szakértő részéről 2025. március 20. napján észrevétel érkezett az Igazgatóság 1132-2/2025. ügyiratszámú nyilatkozatával kapcsolatban, amelyben kifogásolta az alábbiakat és kérte azok figyelembe vételét.

    - Az Igazgatóság az eljárás során szükséges adattal vagy irattal, vagy nem rendelkezik, vagy azokat nem csatolta be.

    - Az Igazgatóság nem ismertette a tervezett tevékenység hatását.

    - Az Igazgatóság nem rendelkezik a területre vonatkozó biotikai adatokkal, egyéb természeti érték jelenléte kapcsán csak kijelentést tettek, ám azt nem támasztották alá, amint ezt lentebb részletezzük.

- Az Igazgatóság nyilatkozata nem tért ki arra a feltett kérdésre, hogy „*Amennyiben a tevékenység természetvédelmi szempontból engedélyezhető, mely korlátozások előírását tartja kiemelten fontosnak.*

- A Szakértő álláspontja szerint: „A tervezési területnek nem, hogy jelentős, de semmilyen részén sincs lápi életközösség, illetve lápi élő szervezetek nem találhatók itt. Ugyanezt erősíti meg az Igazgatóság nyilatkozata is, amely szerint a területre vonatkozóan nincs biotikai adatuk. A tervezési terület lápi jellegét szakirodalmi adatokkal sem sikerült alátámasztani."

A Kormányhivatal a Szakértő észrevételei vonatkozásában 2025. április 2. napján az SO/KTHF/00586-58/2025. számú megkeresésében az Igazgatóságot a korábbi nyilatkozatának kiegészítésére kérte.

Az Igazgatóság a Szakértő észrevételeivel kapcsolatos kiegészítő nyilatkozatot 2025. április 17-án megküldte a Kormányhivatalnak.

A Kormányhivatal a Szakértő és az Igazgatóság által adott nyilatkozatokat az eljárásban figyelembe vette és azokkal kapcsolatos szakmai álláspontját a Kormányhivatal a döntés indoklásában kifejtette.

- A Szakértő tervezői álláspontja szerint: a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) fogalommeghatározása szerint lápnak minősítéshez több feltétel egyidejű (konjunktív) érvényesülése szükséges. **Konjunktív** feltételről van tehát szó, amelyek együttes fennállása eredményezi a láp jelleg megállapítását.

  A Szakértő tervezői álláspontja szerint: A tervezési terület esetében a „*tartósan, vagy időszakosan víz hatásának kitett, illetőleg amelynek talaja időszakosan vízzel telített*" feltételek közül **legfeljebb az időszakos jelleg igazolható**.

  A Szakértő szerint a 2025. február 20-án tartott hatósági szemle során az Igazgatóság képviselői által is aláírt jegyzőkönyv e vizes jelleget nem erősíti meg.

  A Kormányhivatal a láp törvényben meghatározott fogalom egyes elemeinek fennállását részletesen vizsgálta és az azokkal kapcsolatos megállapításait a döntés indoklásában rögzítette.

- A Szakértő hivatkozik arra, hogy „A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény felhatalmazása alapján kiadott a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet a 8. melléklet szerint **a tervezési terület nem tartozik a rendszeresen belvízjárta terület övezetébe**.

  A Kormányhivatal véleménye szerint a „belvízjárta" területeket csak az ***Árvíz- és a belvízvédekezésről*** szóló 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet 2. mellékletében felsorolt „***belvízvédelmi szakasz***"-ok vonatkozásában lehet értelmezni, amely kijelölés célja a gazdasági hátrányok (károk) elleni védekezés. Ezt támasztja alá a rendelet 1. §-a, amely szerint a*z árvíz- és belvízvédekezési tevékenységre kötelezetteknek a vizek kártételei elleni védekezés műszaki feladatai végrehajtása során e rendelet szerint kell eljárniuk.*

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 45. § (8a) bekezdés b) pontja szerint a vízgazdálkodásért felelős miniszter jogalkotási felhatalmazása: „*az ár- és belvíz által veszélyeztetett területek lehatárolásának, a települések* ***ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásá****nak, valamint a besorolás felülvizsgálata szabályainak*” rendeletben történő megállapítására terjed ki.

A „belvíz” jelenléte tehát a fenti jogszabályok szerint „***ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolás”*** **szempontból történt**

A Kormányhivatal álláspontja szerint a lápok, mint természetes élőhelyek megállapítása során a terület fenti jogszabály szerint besorolása nem releváns.

- A Szakértő felveti, hogy „*A tervezési terület kapcsán felmerül a kérdés, hogy az Igazgatóság természetvédelmi kezelői feladatai miként érintették ezt a területet.*”

A Kormányhivatal az eljárása során a Tkr. 20. §-a alapján kereste meg az Igazgatóságot Az Igazgatóság a Tkr. 19. § aa) alpontja szerint állami alaptevékenysége körében ellátja a ***védett és fokozottan védett természeti értékek, védett és fokozottan védett természeti területek***, a Natura 2000 területek és közösségi jelentőségű értékek, valamint a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó területek és értékek ***természetvédelmi kezelésével kapcsolatos feladatokat***, kivéve azokat a feladatokat, amelyeket jogszabály alapján más szerv vagy természetes személy köteles ellátni.

- A Szakértő észrevételezi, hogy a Tvt. **1997. január 1**-jei hatályba lépése valamint a láp fogalmának meghatározását a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény módosításáról 2003. évi LI. törvény hatályba lépése óta a tervezési terület közvetlen környezetében, azonos természeti adottságú földrészleteken három bányanyitásra került sor: 2000. március 31-én fektetett, **Somogysámson II**. (**Marótvölgyi bányaüzem**), 2008. július 28-án fektetett, **Sávoly III.,** 2008. augusztus 26-án fektetett, **Sávoly II.** esetében.

A kérelemre indult közigazgatási hatósági ügy kereteit a kérelem jelöli ki. A kérelem tartalmának megállapítása a közigazgatási hatóság tényállás-tisztázási kötelezettségének elsődleges állomása. A kérelemhez kötöttség tartalma, hogy a hatóságnak a kérelem alapján kell eljárnia, azt kell megvizsgálnia a kérelem keretei között, hogy amit az ügyfél kér, az a releváns jogszabályok alapján teljesíthető-e, a jelen eljárás során a hatóságnak az engedély megadhatóságával összefüggésben kellett döntést hoznia, így nem releváns a Szakértő hivatkozása egyéb bányanyitásokra.

Továbbá a hivatkozott bányanyitások óta eltelt időszakban felmerülhettek olyan tények adatok, amelyekkel akkor az eljáró természetvédelmi hatóság vagy a természetvédelmi kezelő (Igazgatóság) még nem rendelkezett.

- A Szakértő nyilatkozatában megemlíti, hogy a magyar állami természetvédelem hivatalos honlapján (termeszetvedelem.hu) közzétett „*Segédanyag a lápok védelméhez”* című dokumentum részletesen kifejti a Tvt. fogalommeghatározás elemeit, értelmezi, mi alapján minősülhet egy terület lápnak.

A Kormányhivatal a Szakértő által fent hivatkozott dokumentumban foglaltakat az eljárás során figyelembe vette, a döntés indokolásában az álláspontját kifejti.

- A Kormányhivatal természet- és tájvédelmi szempontú véleményét a MTrT., valamint a Tvt. alapján alakította ki.

- A természetvédelmi szakkérdéseket a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kkr.) 11. § (1) bekezdése, valamint a Kkr. 3. mellékletének 5. pontjában foglaltak alapján vizsgálta a Kormányhivatal.

Hulladékgazdálkodási szempontból megállapítható:

- A Kérelmező által a tárgyi területen tervezett tőzegbánya bővítése megfelel a hatályos hulladékgazdálkodási jogszabályok előírásainak.

- A tevékenység során keletkező hulladékok várható mennyisége nem jelentős. Veszélyes hulladék csak rendkívüli esemény bekövetkezése esetén keletkezhet.

- A munkagépek karbantartását nem a munkaterületen végeznék, csak rendkívüli esemény során keletkezhet ebből származó hulladék.

- A bányászati tevékenység végzése során kommunális hulladék mellett, kis mennységben veszélyes hulladékok (dízelolaj, hidraulikai olajok, gépzsír, fáradt olaj, olajos fémhordó, olajos rongy, használt olajszűrő, kiürült olajos flakon, használt akkumulátor) keletkezésével lehet számolni.

- A tevékenység végzése során nem keletkezik jelentősebb mennyiségű hulladék. A keletkező hulladékokat hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező gazdálkodónak adják át. A keletkező hulladékok szakszerű és folyamatos kezelése biztosított. A tevékenység felhagyása esetén a mobil épületek miatt jelentős bontási hulladék nem keletkezik. A kivitelezés, az üzemelés és a felhagyás során keletkező hulladékok megfelelő és szakszerű kezelés esetén, a hatályos jogszabályokban foglaltak betartásával nem okozhatnak jelentős környezeti problémát.

- A Kormányhivatal a hulladékgazdálkodási szakkérdéseket a Kkr. 11. § (1) bekezdése, valamint a Kkr. 3. melléklet 17. pontjában meghatározottak alapján vizsgálta.

Közegészségügyi szempontból megállapítható:

- A tervezett tevékenységgel kapcsolatban közegészségügyi szempontból kifogás nem merült fel.

- A Kormányhivatal a közegészségügyi szakkérdéseket a Kkr. 11. § (1) bekezdése, valamint 3. melléklet 3. pontjában meghatározottak alapján vizsgálta.

Talajvédelmi szempontból megállapítható:

- A talajvédelmi szakkérdésa Sávoly 017/3 hrsz-ú, rét, községi mintatér és kivett mocsár művelési ágú, a Sávoly 017/4 hrsz-ú, rét művelési ágú, a Sávoly 017/5 hrsz-ú, kivett árok és rét művelési ágú, a Sávoly 017/6 hrsz-ú, rét művelési ágú, a Sávoly 017/7 hrsz-ú, rét művelési ágú ingatlanokra tervezett bányatelek bővítés által érintett területek, valamint mezőgazdasági hasznosítású környezete vonatkozásában került megvizsgálásra.

- A tőzegbánya tervezett bővítésével kapcsolatban talajvédelmi szempontból kifogás nem merült fel.

- A Kormányhivatal a talajvédelmi szakkérdéseket a Kkr. 11. § (1) bekezdése, valamint 3. melléklet 6. pontjában meghatározottak alapján vizsgálta.

Erdővédelmi szempontból megállapítható:

- A tárgyi beruházás nem érint az Országos Erdőállomány Adattár adatai szerinti erdőtervezett erdőt, a környező erdőterületekre káros hatással nincs, azok közérdekű szolgáltatásai biztosíthatóak és a fenntartható erőgazdálkodás érdekei nem sérülnek.

- A Kormányhivatal az erdővédelmi szakkérdéseket a Kkr. 11. § (1) bekezdése, valamint 3. melléklet 7. pontjában meghatározottak alapján vizsgálta.

Termőföldvédelmi szempontból megállapítható:

- A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban:Tfvt.) 2. § 19. pontja alapján „*termőföld: az a földrészlet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet az Evt.-ben meghatározott erdőnek minősül*.”

- A dokumentáció vizsgálata során megállapítást nyert, hogy a beruházás a Sávoly 017/3, 017/4, 017/5, 017/6 és a 017/7 hrsz-ú 4. - 5. átlagos és átlagnál gyengébb minőségi osztályú rét, valamint kivett mocsár, illetve árok művelési ágú földrészleteket érinti, melyek a Tfvt. szerinti termőföldnek minősülnek.

- A környezetvédelmi engedély kiadásával kapcsolatban termőföldvédelmi szempontból kifogás nem merült fel, mivel a tervezett beruházás a szükséges mértéket nem haladja meg.

- A Kormányhivatal a szakkérdést Tfvt. vonatkozó előírásai és a Kkr. 11. § (1) bekezdése és a 3. számú melléklet 8. pontja alapján vizsgálta.

Örökségvédelmi szempontból megállapítható**:**

- A bővítéssel érintett terület a jelenlegi adatok szerint sem műemléki területet, sem régészeti lelőhelyet vagy régészeti védőövezet területét nem érinti.

- A Kormányhivatal az örökségvédelmi szakkérdéseket a Kkr. 11. § (1) bekezdése, valamint a 3. számú melléklet 4. pontjában foglaltak alapján vizsgálta.

Éghajlatvédelmi szempontból megállapítható:

- A dokumentáció éghajlat-klímavédelmi fejezetében bemutatásra került, hogy a tervezett tevékenység milyen mértékben érzékeny az éghajlatváltozással összefüggő hatásokra. Az érzékenységvizsgálat alapján megállapítható, hogy a tevékenységére, illetve a beruházásra egyik éghajlati paraméter sincs jelentős hatással.

- A kitettség vizsgálatot azoknál az éghajlati paramétereknél kell elvégezni, ahol az érzékenység vizsgálatnál jelentős hatás kerül megállapításra. Mivel jelentős hatást nem tártak fel, ezért kitettség vizsgálatra egyik paraméter esetében sem került sor.

- A dokumentáció alapján megállapítható, hogy a tevékenység nem hordoz magában klímakockázatot.

Vízügyi és vízvédelmi szempontból megállapítható**:**

- A bányatelek 60,7 ha területű (Sávoly 017/1, Somogysámson 011/2 hrsz.), alaplapja 103,6 mBf., a kitermelési kapacitás 90 em^3/év. A kitermelés részben talajvízszint alól történik, a bányászat eredményeképpen nyílt vízfelszín alakul ki.
- A terület vízgyűjtője a Marót-völgyi csatorna, mely a bányatelek mellett található. A csatornára a vízfolyáskezelő 0632-005/2020 sz. állásfoglalásában 40 m-es védőpillért határozott meg.
- A bányatelek bővítése (13,6 ha) a Somogysámson 017/3-7 hrsz.-ekre terjed ki, ezzel egyidejűleg a lebányászott területekkel (27,1 ha) csökken a bányatelek.
- A folytatott tevékenység során szennyvíz nem keletkezik, a tevékenység a csapadékvizek lefolyására, az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra nincs hatással, vízbázis védőterületet nem érint, felszíni és felszín alatti vizek minősége védelmére jogszabályban meghatározott előírások érvényesíthetők.

- A Kormányhivatal a vízügyi és vízvédelmi szakkérdéseket a Kkr. 12/A. §-a és a 8. számú melléklet 2. és 3. pontja alapján vizsgálta.

Az ipari baleseti kockázatokkal kapcsolatban megállapítható:

- A dokumentáció alapján megállapítható, hogy nem merült fel olyan körülmény, amely alapján az érintett területen a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseteknek való kitettség feltételezett lenne, így a környezetvédelmi engedély kiadásának akadálya nincs.

- A Kormányhivatal az ipari baleseti kockázatokkal összefüggő szakkérdést a Kkr. 12/A. §-a és a 8. számú melléklet 4. pontja alapján vizsgálta.

A R. 6. § (1) bekezdése értelmében a környezeti hatásvizsgálati eljárás kiterjed a környezeti hatásvizsgálat-köteles tevékenységnek
a) **az élővilágra, a biológiai sokféleségre, különös figyelemmel a védett természeti területekre és értékekre**, valamint a Natura 2000 területekre,
b) **a tájra**,
c) a földre, a levegőre, a vízre,
d) az éghajlatra,
e) az épített környezetre és a kulturális örökség elemeire,

f) a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére gyakorolt hatásainak az ügyek egyedi sajátosságainak figyelembevételével történő meghatározására, valamint a tevékenység ennek alapján történő engedélyezhetőségére.

A Kormányhivatal a környezeti hatásvizsgálati eljárás során a R. 6. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően megvizsgálta a tervezett tevékenység hatásait és megállapította, hogy az természet-és tájvédelmi szempontból nem engedélyezhető, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint a kérelmet elutasította.

A Kormányhivatal – figyelemmel az Ákr. 43. § (1) és (2) bekezdésére – teljes eljárásra tért át, tekintettel arra, hogy a tárgyi ügyben hiánypótlásra való felhívás, szakhatóságok megkeresése, továbbá szakkérdések vizsgálata vált szükségessé.

A Kormányhivatal a döntést az Ákr. 80. § (1) bekezdése értelmében határozatba foglalta.

A határozatot a Kormányhivatal a Kvt. 71. § (3) bekezdése értelmében – figyelemmel az Ákr. 89. § (1) és (2) bekezdésére - a honlapján közhírré teszi.

A határozat közhírré tételének napja: 2025. április 29.

A határozat levételének napja: 2025. május 14.

Továbbá a R. 10. § (3) bekezdésére figyelemmel, a R. 5. § (6) bekezdése alapján **közli a döntést az eljárásban részt vett Jegyzővel és Címzetes Főjegyzővel**, **akik a kézhezvételtől számított 3. napon gondoskodnak a határozat teljes szövegének közhírré tételéről, és a közhírré tételt követő öt napon belül tájékoztatják a Kormányhivatalt a közhírré tétel időpontjáról, helyéről, valamint a határozatba való betekintési lehetőség módjáról.**

A R. 1. § (11) bekezdése értelmében, a környezetvédelmi hatóság a döntéséről a határozat közhírré tétele mellett az ismert ügyfelet az ügyfél tekintetében az adott ügyfajtára vonatkozó jogszabály szerint alkalmazható egyéb kapcsolattartási forma használatával is tájékoztatja. A közlés jogkövetkezményei ebben az esetben is a közhírré tétellel történő közléshez kapcsolódóan állnak be.

Az Ákr. 85. § (5) bekezdésének b) pontja alapján a döntés közlésének napja a hirdetmény honlapon történő közzétételét követő tizenötödik nap.

A Kormányhivatal tárgyi ügyben, területi környezetvédelmi hatóságként a Kkr. 5 § (2) bekezdése alapján járt el. A Kormányhivatal illetékességi területéről a Kkr. 2. § (1) bekezdése rendelkezik.

A határozat elleni önálló fellebbezési lehetőséget az Ákr. 116. § (1) bekezdése, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 71/A. § (1) bekezdése, valamint a R. 26/A §-a biztosítja, a fellebbezés benyújtására nyitva álló időtartam az Ákr. 118. § (3) bekezdése alapján került meghatározásra.

A fellebbezés benyújtásáról és a kötelező elektronikus ügyintézésről az Ákr. 35. § (2) bekezdése és 111. §-a, valamint a Dáptv. 19. § (1) bekezdése rendelkezik. A fellebbezés halasztó hatályáról az Ákr. 117. § (1) bekezdése, a fellebbezés tartalmáról és az indokolási kötelezettségről az Ákr. 118. § (1) és (2) bekezdése, míg a fellebbezési jogról való lemondásról az Ákr. 118. § (4) bekezdése alapján adott tájékoztatást a Kormányhivatal.

A fellebbezés illetékének mértéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 29. § (2) bekezdése alapján került megállapításra.

A szakhatóság állásfoglalása elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése zárja ki.

A döntés – fellebbezés hiányában, külön értesítés nélkül – a fellebbezési határidő leteltét követő napon véglegessé válik.

Kaposvár, elektronikus időbélyegző szerint

dr. Neszményi Zsolt
főispán nevében és megbízásából:

Sándorné Prait Katinka
osztályvezető

Kapják: 1. Ügyintézői utasítás szerint